

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 15P/10/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920200302
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Petrová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2020:7920200302.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou Mgr. Vierou Petrovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého F. B., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. U.. R.. N. Č.. XXX, t.č. umiestnený v Centre pre deti a rodiny M.Č., zast. kolíznym opatrovníkom W.. E. Z., O. M. Ú. T. M. G., dieťa rodičov Y. B., I.. XX.XX.XXXX, G. Z. R.. N. Č.. XXXX/XXX, G., otca neuvedeného, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G., o priznanie podmienok osvojitelnosti, pozbavenie rodičovských práv a povinností a o ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

I. Maloletý F. B., I.. XX.XX.XXXX O. G., je osvojitelný.

II. Pozbavuje matku Y. B., I.. XX.XX.XXXX, trvale bytom R.. N. Č.. XXXX/XXX, G., výkonu jej rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému F. B., I.. XX.XX.XXXX.

III. Ustanovuje Centrum pre deti a rodiny M., za poručníka maloletého F. B., I.. XX.XX.XXXX, ktorý bude dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ podaným návrhom žiadal, aby súd vyslovil, že maloletý F. B., I.. XX.XX.XXXX O. G., je osvojitelný, pozbavil matku rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu a Centrum pre deti a rodiny M., ustanovil za poručníka maloletého dieťaťa. Z odôvodnenia návrhu vyplýva, že u maloletého F. B., I.. XX.XX.XXXX, u ktorého otcovstvo nie je uvedené, bola rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 15P/145/2019 zo dňa 11.11.2019, nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v Centre pre deti a rodiny M., kde bol maloletý umiestnený 20.12.2018. Dôvodom umiestnenia dieťaťa v zariadení bola skutočnosť, že matka nedokázala zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť o dieťa, zanedbávala jeho výchovu a uspokojovanie základných životných potrieb. Jej rodinné, bytové a sociálne pomery neboli vhodné pre zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa. Matka dieťaťa užíva omamné látky, žije promiskuitným spôsobom života. Do Centra pre deti a rodiny, kde sa dieťa nachádza sa matka dostavila dňa 01.04.2019 bez ohlásenia, pod vplyvom omamných látok. K osobnému stretnutiu s dieťaťom ani nedošlo. Matke bolo poskytnuté sociálne poradenstvo. Napriek tomu, že matka prisľúbila ďalšiu návštevu, dieťa od tej doby nekontaktovala, o dieťa neprejavila žiaden záujem. Matka si vyživovaciu povinnosť neplní a nevynakladá ani žiadne úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery potrebné k tomu, aby mohla dieťaťu zabezpečovať riadnu starostlivosť.

2. Matka, ani kolízny opatrovník sa k návrhu nevyjadrili.

3. Súd nariadil pojednávanie na deň 11.03.2020, na ktoré pojednávanie sa nedostavila matka maloletého dieťaťa, ktorá prevzala predvolanie na pojednávanie dňa 26.02.2020 a ktorá svoju

neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, o odročenie pojednávania nežiadala. Rovnako sa na pojednávanie nedostavil ani súdom ustanovený kolízny opatrovník, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. Súd vec prejednal podľa § 180 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá je účastníčkou konania o pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností a ustanovenie opatrovníka a v neprítomnosti kolízneho opatrovníka.

4. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 8P/161/2018 súd zistil, že na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G. bolo dňa 13.12.2018 nariadené neodkladné opatrenie sp. zn. 8P/161/2018-6, ktorým súd dočasne umiestnil maloletého F. B., I.. XX.XX.XXXX, do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu - Centra pre deti a rodiny M.. Uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 13.12.2018, právoplatným dňa 03.01.2019.

5. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 20.02.2019 sp. zn. 8P/58/2018-25 bolo maloletému F. B., I.. XX.XX.XXXX uložené výchovné opatrenie v zmysle § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine na zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu, na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobytom v zariadení a to v Centre pre deti a rodiny v M. najdlhšie na dobu šiestich mesiacov. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.03.2019.

6. Na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G., bolo dňa 18.09.2019 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý F. B., I.. XX.XX.XXXX, umiestnený do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny M.. Uznesenie Okresného súdu Trebišov sp. zn. 11P/143/2019-5 sa stalo vykonateľným dňa 18.09.2019.

7. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 15P/145/2019 - 22 zo dňa 11.11.2019 súd u maloletého F. B., I.. XX.XX.XXXX, nariadil ústavnú starostlivosť. Maloletého F. B., I.. XX.XX.XXXX, umiestnil do starostlivosti Centra pre deti a rodiny M., U.. Š. XXX/X. Matke Y. B., I.. XX.XX.XXXX, bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého F. sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa mesačne určené zákonom č. 601/2003 Zb. o životnom minime, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny M., U.. Š. XXX/X, M. a v prípade zmeny zariadenia vždy na účet toho zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť bude vykonávať. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 03.01.2020. Týmto rozsudkom bolo zároveň zrušené i nariadené neodkladné opatrenie 11P/143/2019-5 zo dňa 18.09.2019.

8. Zo správy navrhovateľa, ktorý prešetril pomery v rodine súd zistil, že dieťa pochádza z veľmi skromných pomerov. Matka je bez pracovného pomeru, je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Nemá žiaden príjem, nepoberá žiadne dávky. Býva v svojpomocne postavenom príbytku so svojou matkou N. B., nar. 09.12.1966, ktorej zdrojom príjmu je vdovský dôchodok vo výške 80,-Eur mesačne. Zo šetrenia pomerov v rodine súd zistil, že matka dieťaťa žije vo veľmi skromných pomeroch. Príbytok má len jednu miestnosť, v ktorej sa nachádza piecka na tuhé palivo, ktorá slúži na vykurovanie i prípravu stravy, dve postele, skriňa, stolička a plastová vanička, ktorá slúži na hygienu. V príbytku je zavedená elektrina, za ktorú stará matka uhrádza mesačne 30,-Eur. Kúpeľňa a toaleta chýbajú. Vodu rodina čerpá z verejného hydrantu v osade. Hygiena v domácnosti je na veľmi nízkej úrovni. Matka sa o maloletého F. nezaujíma, vyživovaciu povinnosť neplní. Nie je ochotná ani schopná upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohla zabezpečovať osobnú starostlivosť o vlastné dieťa. Matka užíva omamné látky a žije promiskuitným spôsobom života. Otec dieťaťa nie je známy.

9. Zo správy Centra pre deti a rodiny M. súd zistil, že maloletý F. je zdravým dieťaťom, ktorý bol po prijatí do zariadenia umiestnený v profesionálnej náhradnej rodine, kde jeho vývin napreduje vo všetkých oblastiach psychomotorického vývinu. Vzťahovou osobou pre dieťa je t.č. profesionálny rodič. Dieťa má osvojený denný i nočný režim, je pokojnej a veselej povahy. Navštevuje materskú školu. Od jeho prijatia matka Centrum navštívila jedenkrát a to dňa 01.04.2019. Išlo o neohlásenú návštevu, na ktorú matka prišla pod vplyvom omamných látok. Z toho dôvodu jej nebol umožnený kontakt s dieťaťom. Napriek prísľubu matka dieťa po tomto pokuse nekontaktovala, ani telefonicky. Zo strany príbuzných nebol o maloleté dieťa prejavovaný žiaden záujem. Matka si vyživovaciu povinnosť napriek rozhodnutiu súdu neplní.

10. Zástupkyňa navrhovateľa pred súdom uviedla, že od podania návrhu sa situácia nezmenila. Matka naďalej neprejavuje záujem o svoje maloleté dieťa, dieťa nekontaktovala, ani na jeho výživu neprispela. O dieťa sa nikto nezaujíma. Z toho dôvodu navrhovateľ na podanom návrhu trvá.

11. Centrum pre deti a rodiny M. s ustanovením za poručníka maloletému dieťaťu súhlasilo. Uviedlo, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa zabezpečiť jeho osvojenie, umožniť mu šancu vyrastať v úplnej rodine.

12. Podľa § 102 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine), na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak: a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebráni závažná prekážka, alebo b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo c) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

13. Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

14. Podľa § 137 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

15. Podľa § 138 ods. 1 CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

16. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 38 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života, b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

19. Podľa § 39 ods. 2 Zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

20. Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

21. Podľa ust § 56 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 56 ods. 3 Zákona o rodine, ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

23. Podľa § 57 ods. 1 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takj osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

24. Podľa § 57 ods. 3 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného prepisu.

25. Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný prekladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

26. Podľa § 58 ods. 2 a 3 Zákona o rodine, správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

27. Podľa ust. § 58 ods. 6 Zákona o rodine, po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva.

28. Podľa ust. § 58 ods. 7 Zákona o rodine, medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

29. Osvojiteľnosť dieťaťa znamená, že dieťa je právne voľné na osvojenie a zásadne tu nie sú žiadne hmotnoprávne a procesnoprávne prekážky na rozhodnutie súdu o osvojení takého dieťaťa. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

30. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že maloleté dieťa pochádza z neúplnej rodiny, otcovstvo k dieťaťu nie je určené. Matka po dobu od umiestnenia dieťaťa do v Centre pre deti a rodiny v M., t.j. od 13.12.2018, teda viac než jeden rok neprejavila o dieťa záujem. Dieťa navštívila v centre len jediný raz neohlásene, pod vplyvom omamných látok. Z toho dôvodu jej nebol umožnený kontakt s dieťaťom. Bolo jej poskytnuté poradenstvo. Matka prisľúbila riadnu návštevu, no od tej doby Centrum pre deti a rodiny nekontaktovala, svoje maloleté dieťa nenavštívila. Neplní si ani vyživovaciu povinnosť, ktorá jej bola určená rozhodnutím súdu. O dieťa neprejavil záujem ani nikto z príbuzných. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd dospel k záveru, že v tomto prípade sú naplnené podmienky osvojiteľnosti podľa § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine a preto rozhodol tak, že vyhlásil maloleté dieťa za osvojiteľné, keďže ide o dieťa v útlom veku, ktorého zdravotný stav, ani iné skutočnosti nebránia tomu, aby mohlo byť v budúcnosti osvojené. Vyslovenie osvojiteľnosti je predovšetkým v záujme samotného dieťaťa.

31. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že matka si neplní svoje rodičovské práva a povinnosti. Súd zistil, že matka sa o maloleté dieťa nezaujíma žiadnym spôsobom, nekontaktuje ho, ani na jeho výživu neprispieva. Matka, ktorá je bez pracovného pomeru, nemá žiadny zdroj príjmu a žije vo svojpomocne postavenom príbytku so starou matkou. Od decembra 2018 nedokázala zlepšiť svoje rodinné a bytové pomery tak, aby tieto vyhovovali základným štandardom vhodným pre výchovu maloletého dieťaťa. Matka naďalej požíva omamné látky, žije promiskuitným spôsobom života, neprejavila snahu zjednať nápravu. S poukazom na zistené skutočnosti, súd matku maloletého dieťaťa pozbavil výkonu rodičovských práv a povinností a dieťaťu ustanovil poručníka Centrum pre deti a rodiny M., ktorý bude dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

32. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

33. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie opatrovníka hodnotí.

34. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

35. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie podľa § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.